

משום דאיכא למימר עבד עברי הנמכר לעובד כוכבים יוכיח -

Because one can say, an ע"ע who is sold to a Gentile will prove it

Overview

The גמרא concluded that if not for the פסוק of גאל יגאל¹, which is written by מוכר שדה אחוזה, we would have derived through a צד השוה from בע"ח and בע"ח², that גאל לחצאין is not מקדיש שדה אחוזה. In any event we see that an ע"ע is גואל מיד and nevertheless is not לחצאין³. Our תוספות explains why it is necessary for a פסוק to teach us that מוכר שדה אחוזה is not לחצאין, when we can derive it from הנמכר לנכרי through a ק"ו.

תוספות asks:

ואם תאמר ולמה לי ומצא כדי גאולתו דכתיב⁴ בשדה אחוזה למימר שאינו גואל לחצאין -
And if you will say; but why do we need the פסוק of 'ומצא כדי גאולתו', which is written by מוכר שדה אחוזה to teach us that he cannot be גואל לחצאין -

תיפוק ליה בקל וחומר מעבד עברי -
Let us derive that a מוכר שדה אחוזה is not גואל לחצאין through a ק"ו from an ע"ע -
ומה עבד עברי הנמכר לעובד כוכבים שיפה כחו ליגאל מיד -

And what if by an ע"ע who is sold to a נכרי, whose power is strong that he can redeem himself immediately from his master the נכרי; he need not wait -

ואפילו הכי אינו לוח וגואל וגואל לחצאין כדבסמוך -
But nevertheless despite his 'strength', he is not גואל לחצאין as just mentioned,⁵ so one who is -

מוכר שדה אחוזה שהורע כחו ליגאל מיד⁶ כדכתיב במספר שני תבואות (ויקרא כה)⁷ -
מוכר שדה אחוזה, whose strength is weakened, regarding redeeming his field from the buyer immediately, as it is written תבואות שני במספר, from which we derive that he must wait at least two years after the sale before he can redeem it from the buyer -
אין דין שאין לוח וגואל וגואל לחצאין⁸ -

¹ ערכין ל, ב. See ויקרא (בחקותי) כז, יט.

² We require ע"ע (in the צד השוה) for otherwise we can ask that the צד השוה (of מוכר שדה אחוזה and בע"ח) cannot be (בע"ח and מוכר שדה אחוזה), therefore we include ע"ע who is גואל מיד and nevertheless is גואל בשנה שניה (as opposed to ש"א), therefore we include ע"ע who is גואל מיד and nevertheless is גואל בשנה שניה.

³ See previously ב.

⁴ ויקרא (בהר) כה, כו. The word 'כדי' which means sufficient, teaches us that he must have sufficient funds to redeem the entire שדה אחוזה, he cannot make a partial גאולה; it is not לחצאין.

⁵ See footnote # 3.

⁶ (רש"י כ, ב ד"ה מוכר) משנה ערכין כט, ב.

⁷ בהר פסוק טו.

⁸ An ע"ע has a greater capacity to be גואל than a מוכר ש"א (for the עבד can redeem himself immediately, while the

Is it not certainly justified that he is not ליה וגואל וגואל לחצאין!

answers: תוספות

ויש לומר דאדרבה אית לן למימר איפכא -

And one can say; on the contrary, we should say the opposite ק"ו -

ומה מקדיש שהורע כחו ליחלק לכהנים ביובל⁹ ואפילו הכי ליה וגואל וגואל לחצאין¹⁰ -

And what if by a מקדיש שדה אחוזה, whose power is weak, for his field will be divided amongst the כהנים יובל (if it was not redeemed [by the owner]), but nevertheless he is לווגלח"צ, so -

מוכר שיפה כחו שחוזרת לבעלים ביובל אינו דין שלוח וגואל וגואל לחצאין¹¹ -

A מוכר ש"א whose power is strong, for his field returns to the original owner on ליה וגואל וגואל, if it was not redeemed, is it not certainly justified that he is לחצאין!

anticipates a difficulty with this ק"ו: תוספות

וכי תימא מה למקדיש שיפה כחו ליגאל מיד תאמר במוכר שהורע כחו ליגאל מיד¹² -

And if you will say; do you know why a מקדיש ש"א is לווגלח"צ, because his power is strong to redeem immediately; can you say that regarding a מוכר ש"א, whose power is weak for he cannot redeem immediately, but must wait two years -

replies, even though we have refuted the ק"ו from ש"א regarding מקדיש ש"א - תוספות

מכל מקום בתי החצרים¹³ שיפה כחו ליגאל מיד מצינו למיגמר מהאי קל וחומר¹⁴ -

Nevertheless, regarding בתי החצרים, whose power is strong to be redeemed immediately, we can derive through this ק"ו from ש"א -

ולהיות ליה וגואל וגואל לחצאין -

That the ליה וגואל וגואל לחצאין בתי החצרים -

---

must wait two years) and nevertheless the ש"א cannot be גואל לחצאין, so the ש"א for whom it is harder to redeem (than an ע"ע) should certainly not be גואל לחצאין.

⁹ See כ"א regarding a מקדיש ש"א, which reads; ואם מכר את השדה לאיש אחר לא יגאל, ע"ד. והנה השדה בצאתו ביובל קדש ליהנה כשדה החכם לפקד תהיה אחרת.

¹⁰ We derive this from the פסוק of גאל יגאל (see [text by] footnote # 1).

¹¹ A מוכר ש"א has a greater right to his field than a מקדיש ש"א (for the מוכר gets his field back on יובל [if he did not redeem it], however the מקדיש ש"א does not get his field back [if he does not redeem it]), so if the מקדיש (who is weaker) can be לווגלח"צ, then certainly the מוכר ש"א (who is stronger) can surely by לווגלח"צ.

¹² Therefore since the strength of מוכר ש"א is less than מקדיש ש"א, we cannot derive that just as מקדיש ש"א is לווגלח"צ so מוכר ש"א should (certainly) also be לווגלח"צ.

¹³ בתי החצרים אֲשֶׁר אֵין, which states, ויקרא (בהר), לא, See להם חמה סביב על שדה הארץ יחשב גאלה תהיה לו וביובל יצא.

¹⁴ If a מקדיש ש"א, whose field does not return to him by יובל, nevertheless can be לווגלח"צ, so בתי החצרים who are stronger for it is ביובל, should certainly be לווגלח"צ. See 'Thinking it over' # 1.

ומאחר דחזינו בבתי החצרים שדה אחוזה נמי מפקיה ליה להאי דינא -

And once we have seen that by בתי החצרים it is לוגגלח"צ (from the aforementioned לוגגלח"צ), we can also derive שדה אחוזה for this rule of מוכר ש"א (ק"ו) -

דתרויהו בחד פרשה כתיבי¹⁵ על שדה הארץ יחשב¹⁶ -

For both of them, ש"א מוכר and בתי החצרים, are written in one פרשה as it states that 'the בתי החצרים should be considered like the 'fields of the earth', so that by ש"א מוכר it is also לוגגלח"צ -

ולהכי איצטריך ומצא כדי גאולתו דכתיב¹⁷ במוכר שדה אחוזה -

Now therefore the פסוק of ומצא כדי גאולתו, which is written by שדה אחוזה, is necessary -

לומר שאינו לזה וגואל וגואל לחצאין -

To teach us that by ש"א מוכר he is not לזה וגואל וגואל לחצאין -

דסלקא דעתין למילף ממקדיש כדפרישית -

For it could have entered our minds to derive ש"א מוכר from ש"א מקדיש through דסלקא דעתין למילף ממקדיש כדפרישית -

¹⁸בתי החצרים concludes with the ruling of תוספות

ומהשתא ילפינן נמי בתי החצרים מיניה¹⁹ שאין²⁰ לזה וגואל וגואל לחצאין:

But now that there is the פסוק of ומצא כדי גאולתו that teaches us that ש"א מוכר is not לוגגלח"צ, we can also derive בתי החצרים from ש"א מוכר that it too is not לוגגלח"צ.

Summary

We need the פסוק of ומצא כדי גאולתו by ש"א מוכר to teach us that לוגגלח"צ אינו, for otherwise we would have derived that בתי החצרים is לוגגלח"צ through a ק"ו from בחד פרשה which are written בתי החצרים to מוכר ש"א and then compare ש"א מקדיש.

Thinking it over

states²¹ that we can derive that בתי החצרים are לוגגלח"צ through a ק"ו from תוספות

¹⁵ See footnote # 13.

¹⁶ The תורה, by writing על שדה הארץ יחשב by בתי החצרים is indicating to us that (besides the difference which the תורה states explicitly [that ש"א is נגאל after two years]) the rules of בתי החצרים and שדה הארץ (meaning שדה אחוזה) are the same; in our discussion that by both we may be לזה וגואל וגואל לחצאין.

¹⁷ ויקרא (בהר) כה, כו.

¹⁸ Seemingly by בתי החצרים he should be לוגגלח"צ for we derive it through a ק"ו from ש"א מקדיש, as just mentioned in תוספות.

¹⁹ See footnote # 16. The תורה compares the laws of ש"א מוכר and בתי החצרים to each other (that by both he is not לוגגלח"צ).

²⁰ See 'Thinking it over' # 2.

מקדיש שזה אחוזה. However we can refute this ק"ו by saying ע"ע יוכיח that even though he is יוצא ביוכל (and נגאל מיד), nevertheless he is not צ"ל לוגגלח!²²

2. The ברייתא and the ensuing גמרא discuss at length that if the תורה would not have written גאל גאל by ואם גאל יגאל we would have thought that it is not צ"ל לוגגלח for we would derive through a ק"ו from ש"א מוכר (and eventually from a צד השוה of ע"ע) that it is not צ"ל לוגגלח. However now that תוספות concluded that by בתי החצרים he is not צ"ל לוגגלח (for we derive it from ש"א מוכר),²³ the גמרא should have said that if not for ואם גאל יגאל we would derive that ש"א מקדיש is not צ"ל לוגגלח, through a ק"ו from בתי החצרים, and on this ק"ו there is no פירכא (that הורע so we do not need a צד השוה, and it is also קרקע מקרקע, so why derive it from ש"א מוכר where there are all these complications.²⁴

3. initially²⁵ brought two ק"ו regarding ש"א מוכר, one from ע"ע which teaches us that ש"א מוכר should not be צ"ל לוגגלח (like ע"ע),²⁶ and one from ש"א מקדיש, which teaches us that ש"א מוכר is צ"ל לוגגלח (like ש"א מקדיש).²⁷ Which of these two contradictory ק"ו is more compelling, regarding whether ש"א מוכר is צ"ל לוגגלח or is not צ"ל לוגגלח?

---

²¹ See footnote # 14.

²² See מהרש"א (הארוך).

²³ See footnote # 20.

²⁴ See מהרש"א הארוך.

²⁵ Before he cites the ק"ו regarding בתי החצרים.

²⁶ See footnote # 8.

²⁷ See footnote # 11.